

tól való elszakadás életformája, tehát valójában *bujdosás*. A függetlenségvágy megfelelő kifejezése pedig a *bőszültség*, mert a magyar feltétlen függetlenségre törekedve bőszülten veti magát a rátörő világra.

A magyarság magatartásának objektivációja, a magyar kultúra a nemzeti öntudatnak és vallásosságnak összefonódását mutatja. A magyarság alapmagatartása történeti útja közben idegen hatásra új jellemvonásokkal gazdagodott (latin hatás: bölcs meggondoltság, a hagyományhoz való szívós ragaszkodás stb.; német hatás: a változás vágya, a kitartó munka ethosza stb.).

Végigolvasva Prohászka könyvét, arra a megállapításra kell jutnunk, hogy szelemtörténeti irodalmunk egyik legerdekesebb alkotásával ismerkedtünk meg. Ha sokmindenben nem is értünk egyet a szerző megállapításaival, el kell ismernünk, hogy a magyarság jelleméről sok újszerű és mély megfigyelésre valló dolgot tud mondani. Előadása — filozófiai műveknél elég szokatlanul — érdekes és élvezetes, nyelve egészen modern, kifejezésein Ady hatása érezhető. (Dr. Sz. J.)

Megyer József: Babits Mihály. Szeged, 1942. 45 l. Az első pillanatban bizonyosfokú idegenkedéssel vesszük kezünkbe Megyer József tanulmányát, melynek címe túl szerényen húzódik meg a címlap felső részében. Sietünk megjegyezni, hogy az első benyomások után mindinkább bizonyossággá válik, hogy Megyer József Babits-tanulmánya a legbensőségesebb és legtisztább irodalmi élményből született. A szerző fejtegetése mindinkább megfogja az olvasót, és érezzük, hogy harcoss és bátor értékelésében nemcsak

egyéni, hanem egy nagytöbbségű olvasóréteg állásfoglalását is nyújtja. Úgyhogy a tanulmány címe inkább „Babits jelene“ lehetett volna: Mi az új, amit hoz? Babitsnak a katolikus költőnek határozott méltatása egyrészt, másrészt védelme azokkal szemben, akik tudatlanságból vagy elvakultságból az ellenkezőjét állították. A méltatás során szükség-szerűen szó esik neves, sőt hirdett irodalomtörténetirők ítéletéről. Amit mond róluk Babitscsal kapcsolatban, általában helytálló.

A szerző befejező soraiban írja: „Talán csak magamnak írtam ezeket a feljegyzéseket... Ezek a jegyzetek sem öncélúak: csak Babits felé akarnak mutatni. Nem egyes Babits-könyvekre, inkább az egész Babitsra...“ Megyer könyve értékét maga is világosan látja. Nem ölti fel a tudós filológus sokszor megtévesztő álarcát, de szempontjai az irodalomértő meleg érzésében születtek, és ha valaki még Babitsot nem ismerte volna, e tanulmány után megismeri, sőt megszereti. Az eredeti a fontos, a fordítás csak segítség akar lenni — mondja Babits az Amor Sanctus előszavában. Megyer József tanulmánya is az a „segítség“, mellyel a járatlan olvasó az igazi szépségek közelébe juthat.

MADÁCSY LÁSZLÓ

Keiter, Dr. Friedrich: Kurzes Lehrbuch der Rassenbiologie und Rassenhygiene für Mediziner. Mit 104 Abbildungen und 16 Tabellen. Stuttgart, 1941. Ferdinand Enke Verlag. 204 S. RM 7.

Kevés tudomány lendült fel az utolsó évtizedekben oly hatalmas mértékben, mint a fajbiológia. Boldog-boldogtalan emlegeti s irodalma már is egész könyvtárt tölt